

Totta Ogander med Mulle.

Galopperande ökning

Antalet hästar har ökat kraftigt i Stockholmsområdet de senaste sex åren, de har aldrig varit så många som nu. Hästen har blivit en livsstil.

– Det är en mycket större utmaning än att sätta sig på en motorcykel, säger stallägaren Cecilia Lagin.

Mia Tottmar

mia.tottmar@dn.se

● Korna tågar ut och hästarna galopperar in i Stockholms län. För hundra år sedan var korna mer än dubbelt så många som hästarna, i dag är de i mycket klar minoritet.

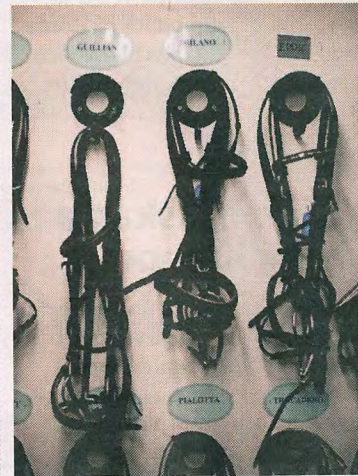
– Jag är mycket ute och kör i länet och ser hästgårdar och betande hästar överallt, säger Ylva Berry på Länsstyrelsens landsbygdsavdelning.

I den rapport om Stockholms landsbygd som Länsstyrelsen nyligen gav ut konstateras att antalet hästar har ökat med 66 procent på sex år, mycket mer än riksgenomsnittet.

Den kraftiga ökningen beror antagligen, menar Ylva Berry, på regionens stora och köpstarka befolkning som efterfrågar ridsport.

– Ridningen lockar, många har pengar och är beredda att betala vad det kostar. De vill komma ut i naturen på fritiden, många jobbar i stan men bosätter sig utanför för att kunna ha hästar. Det är en livsstil, säger Ylva Berry.

Magnus Nordgren på Jordbruksverket, som har tagit fram hästsiffrorna, vill tolka dem med en viss försiktighet. Eftersom större delen av förra årets undersökning utförts med slumpmässiga urval finns ett så kallat

slumpfel, och det blir större när antalet hästar redovisas på länsnivå. Dessutom underskattades förmodligen antalet hästar vid den förra undersökningen, 2004.

– Det är en stor ökning men det är i det närmaste omöjligt att kvantifiera den. Vi har inte räknat hästarna utan skattat dem, 45 200 hästar i Stockholms län är en skattning, säger Magnus Nordgren.

Sverige har näst flest hästar per invånare i Europa – Island har fler – och tre av fyra hästar finns i närheten av tätorter. I Gustavsberg utanför Stockholm kryper nya bostadsområden allt närmare stallet.

Cecilia Lagin har varit delägare i Skärgårdens rid- och friskvårdscenter sedan starten 1997. Det är ett stort stall med plats för 80 hästar, både en ridskola och privathästar hyr in sig. Men bara 60 av hästplatserna

är upptagna, marken runt omkring byggnaderna räcker inte till fler.

– Vi är helt kringbyggda och vi rider inte gärna ut i grupp och trängs med cyklister, barnvagnar och hundägare, säger Cecilia Lagin.

Det krävs att kommunerna tänker på att hästantalet ökar så kraftigt, anser hon.

– Det finns otroligt många stallar i Stockholmstrakten och det kommer nya hela tiden. Fler köper egna hästgårdar och hästarna behöver komma ut ur stallet, säger Cecilia Lagin.

På bostadssajten hemnet.se ger en sökning på hästgårdar i Stockholms län 55 träffar. I Haninge och i Ösmo utanför Nynäshamn finns hästbyar, ”ett livsstilsboende för dig med egen häst”, och fler hästnära boenden planeras bland annat i Sigtuna.

– Det finns absolut ett intresse för

Hästitresset är starkt på uppgång, men en tillvaro med tillgång till häst kan vara både dyrt och arbetskrävande. Foto: Magnus Hällgren

av hästar – alla vill rida

hästgårdar. Men de kräver mycket arbete, ofta har köparen inte råd att anställa någon och till slut har man inte tid att rida, säger mäklaren Therese Sjöstedt, som har specialiserat sig på boende med häst.

Hästbyarna är en ny boendeform på frammarsch, menar hon.

– De har lite olika upplägg men gemensamt är att du inte behöver sköta allt själv hela tiden. Du hinner rida ut med hästen efter jobbet, och det är ju det som är poängen med hästnära boende, säger Therese Sjöstedt.

Men varifrån kommer det stadigt ökande intresset för hästar? I en framtidsspaning som Jordbruksverket lät göra nämns bland annat livsstilsboende och hästen som terapi för stressade storstadsbor.

Cecilia Lagin, som har infört mobiltelefonförbud i stall och ridhus,

Ridningen lockar, många har pengar och är beredda att betala vad det kostar. De vill komma ut i naturen på fritiden, många jobbar i stan men bosätter sig utanför för att kunna ha hästar. Det är en livsstil.

Ylva Berry, Länsstyrelsens landsbygdsavdelning.

håller med om hästens nytta för avkoppling och terapi.

– Det är förlåtande, tålmodiga och fascinerande djur som kan hjälpa till med friskvård, rehabilitering och rekreation, säger hon.

Hästen kräver all uppmärksamhet, förlorar du koncentrationen en sekund så kan det vara kört.

– En ridskoleelev uttryckte det som att ”man tappar allt”. Hästen kräver att du lägger stressen och jaget – som man hela tiden har efter sig – åt sidan, säger Cecilia Lagin.

Men det är en dyr hobby. Stallplats och mat åt en häst på Skärgårdens rid- och friskvårdscenter kostar 6 200 kronor i månaden. Dessutom tillkommer veterinärkostnader, tävlingsavgifter, hovslagare minst varannan månad à 1 200 kronor per gång, försäkring som kan kosta mellan 500 och 3 500 kronor i månaden.

– Det är inte orimligt att tänka sig att det ökande antalet hästar innebär en gentrifiering av landsbygden runt Stockholm, säger Ylva Berry på Länsstyrelsen.

Gentrifiering – att folk med hög socioekonomisk status flyttar till områden med lägre status – är till exempel vad som har hänt med den gamla arbetarstadsdelen Södermalm i Stockholm. Brittisk forskning har tittat på hur den övre medelklassen flyttar ut från städerna och hur deras livsstil, där ridning ingår, har satt sin prägel på landsbygden.

Men Ylva Berry påpekar också att politiska beslut har stor betydelse för kornas uttag och hästarnas expansion. Mjölkspriset är inte längre subventionerat och betesbidrag gäller även hästar. I statens landsbygdsprogram, för 2007–2013, finns investerings- och projektstöd

till hästföretagande, grön rehabilitering och friskvård.

– Det har pågått ganska länge att allt fler lantbruksföretag övergår till hästdrift, och att fastigheter styckas av och blir hästgårdar, säger Göran Dalin, universitetslektor vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Men att hästexplosionen leder till att landsbygden i närheten av storstäderna blir ett reservat för rika är han mer tveksam till. I Sverige har hästsektorn – till skillnad från i Storbritannien – mycket mer utvecklats som en konsekvens av flickors och unga kvinnors hästitresse, menar Göran Dalin. Från ridskola till föräldraengagemang, hästägande och kanske flytt till en tätortsnära hästgård.

– Så har vi återvändarna, yrkeskvinnor som har nått en ålder och inkomst som gör att de kan återvända till tonårens hästitresse, säger Göran Dalin.